

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Coptu Vladimir xxxxx, născut la xxxxx,
originar xxxxx și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.11.2017 – 15.12.2017;

Instanța de apel: 04.01.2018 – 13.03.2018;

Instanța de recurs: 15.06.2018 – 19.09.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 decembrie 2017, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Coptu Vladimir a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate, Para Tatiana, cu privire la încasarea din contul inculpatului Coptu Vladimir a sumei de 15000 (cincisprezece mii) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat în urma săvârșirii infracțiunii, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate, Para Tatiana, cu privire la încasarea din contul inculpatului Coptu Vladimir a prejudiciului moral, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului a sumei de 50000 (cincizeci mii) lei, în rest cerințele fiind respinse ca neîntemeiate.

A fost respinsă ca nefondată acțiunea civilă înaintată de către acuzatorul de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului Coptu Vladimir a sumei de 29304 (douăzeci și nouă mii trei sute patru) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Coptu Vladimir, la 08 august 2017, în perioada de timp cuprinsă între orele 21:00 și 00:00, având intenția omorului lui Meriacri Nadejda, aflându-se împreună cu concubina sa, Cușnir Elena, în vizită la Meriacri Nadejda, în apartamentul xxxxx, ca rezultat al unui conflict cu etiologie necunoscută, iscat spontan pe fundalul consumului de băuturi alcoolice între Coptu Vladimir și Cușnir Elena de o parte și Meriacri Nadejda de altă parte, Coptu Vladimir urmărind scopul lipirii intenționate de viață a lui Meriacri Nadejda, aflându-se în camera de bucătărie, din motiv de răzbunare, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora i-a aplicat ultimei o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea inimii, organ de importanță vitală, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 114D/1533 din 13 septembrie 2017 vătămare gravă, sub formă de hemoragie internă cauzată de plagă înțepat-tăiată a toracelui cu penetrare și lezarea pulmonului stâng, pericardului și cordului, în rezultatul cărora victima Meriacri Nadejda a decedat la locul producerii incidentului.

În continuarea acțiunilor sale criminale, Coptu Vladimir, având scopul ascunderii urmelor săvârșirii infracțiunii, imediat după comiterea faptei a aruncat cuțitul de bucătărie peste geam în curtea blocului locativ și împreună cu Cușnir Elena au părăsit locul săvârșirii infracțiunii.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, omorul intenționat al unei persoane.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea ce ține de soluția privind cheltuielile judiciare cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să se dispună încasarea din contul inculpatului Coptu Vladimir în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea expertizelor judiciare în sumă totală de 29304 lei.

În susținerea apelului a invocat, că prima instanță eronat a interpretat prevederile legislației, ori aceasta avea obligația de a decide asupra cheltuielilor efectuate de către experți nemijlocit prin utilizarea materialelor care le aparțin și care au fost folosite pentru executarea însărcinării de efectuare a expertizelor, care în final au fost suportate de către organul de urmărire penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2018 apelul a fost respins și menținută sentința.

Întru argumentarea soluției pronunțate instanța de apel a menționat, că cheltuielile judiciare invocate de procuror reprezintă plata din bugetul de stat pentru efectuarea rapoartelor de expertiză: nr. 3412 din 09 august 2017 în sumă de 128 lei; nr. 3410 din 10 august 2017 în sumă de 448 lei; nr. 1533 din 13 septembrie 2017 în sumă de 8346 lei; nr. 114/D din 13 septembrie 2017 în sumă de 320 lei; nr. 295 din 28 septembrie 2017 în sumă de 18200 lei și nr. 298 din 29 septembrie 2017 în sumă de 1862 lei.

Cu referire la prevederile art. 75 alin. (3) al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14 aprilie 2016, în vigoare din 10 decembrie 2016, instanța de apel a menționat, că în cauzele penale,

cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 142 alin. (2) Cod de procedură penală, iar potrivit materialelor cauzei, rapoartele de expertiză vizate, sunt efectuate în temeiul ordonanțelor organului de urmărire penală.

Prin urmare, motivul invocat în apelul procurorului ce vizează încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat nu este argumentat din punct de vedere a legalității.

5. Procurorul, în termenul prevăzut de lege, invocând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În dezacord cu soluția pronunțată de către instanța de apel, procurorul menționează că în cadrul examinării cauzei și emiterii hotărârilor instanțele nu au luat în considerație faptul, că în cadrul instrumentării cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli pentru efectuarea rapoartelor de expertiză: nr. 3412 din 09 august 2017 în sumă de 128 lei; nr. 3410 din 10 august 2017 în sumă de 448 lei; nr. 1533 din 13 septembrie 2017 în sumă de 8346 lei; nr. 114/D din 13 septembrie 2017 în sumă de 320 lei; nr. 295 din 28 septembrie 2017 în sumă de 18200 lei; nr. 298 din 29 septembrie 2017 în sumă de 1862 lei, în total 29304 lei, sumă ce urma să fie încasată de la inculpat în beneficiul statului, conform prevederilor art. art. 227 - 229 Cod de procedură penală, iar instanța de apel contrar prevederilor art. art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, nu a dispus acest fapt.

6. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul reține că recurentul invocă ca temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel

pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, instanța de apel greșit a respins solicitarea sa din cererea de apel cu privire la încasarea din contul inculpatului a sumei de 29304 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a menține sentința și de a respinge solicitarea procurorului din cererea de apel cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 29304 lei, suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză.

Astfel, art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin. (3) al aceleiași norme prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 Cod de procedură penală (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

- 1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;
- 2) cheltuielile de cazare;
- 3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;
- 4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței.

(3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective.

(4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal conchide, că suma de 29304 lei, constituie totalul cheltuielilor judiciare necesare pentru efectuarea expertizelor dispuse în cadrul urmăririi penale și anume:

- suma de 128 lei, constituie costul expertizei nr. 3412 din 09 august 2017 (f.d. 69-70, vol.I), care a fost dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 09 august 2017 în privința bănuitei Cușnir Elena, în vederea elucidării dacă pe corpul acesteia există leziuni corporale, localizarea acestora, mecanismul formării și timpul provocării, gravitatea acestora precum și determinarea obiectului cu care au fost cauzate (f.d. 68, vol.I);

- suma de 448 lei, constituie costul expertizei nr. 3410 din 09 august 2017 (f.d. 74-75, vol.I), care a fost dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 09 august 2017 în privința bănuitului Coptu Vladimir, în vederea elucidării dacă pe corpul acestuia există leziuni corporale, localizarea acestora, mecanismul formării și timpul provocării, gravitatea acestora precum și determinarea obiectului cu care au fost cauzate (f.d. 72, vol.I);

- suma de 8346 lei, constituie costul raportului de constatare nr. 1533 din 13 septembrie 2017 (f.d. 80-83, vol.I), iar suma de 320 lei constituie costul raportului de expertiză judiciară nr. 114 D/1533 din 13 septembrie 2017 (f.d. 84-85, vol.I), care au fost dispuse prin ordonanța organului de urmărire penală din 14 august 2017, în vederea stabilirii cauzei și naturii decesului părții vătămate Meriacri Nadejda, stabilirea leziunilor corporale, amplasarea și mecanismul de formare al acestora, legătura causală dintre survenirea morții și leziunile corporale depistate (f.d. 79, vol.I);

- suma de 18200 lei, constituie costul efectuării raportului de expertiză judiciară nr. 295 din 28 august 2017 (f.d. 114-118, vol.I), care a fost dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 18 august 2017, în vederea stabilirii petelor de sânge depistate la locul săvârșirii infracțiunii și apartenența acestora (f.d.112, vol.I);

- suma de 1862 lei, constituie costul efectuării raportului de expertiză judiciară nr. 298 din 29 septembrie 2017 (f.d. 124-127, vol.I), care a fost dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 15 septembrie 2017, în vederea stabilirii faptului dacă Coptu Vladimir nu suferă de careva maladie psihică și dacă la momentul săvârșirii infracțiunii a acționat cu discernământ (f.d. 122, vol.I).

Prin urmare, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are

atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea expertizei întru stabilirea cauzei decesului părții vătămate și legăturii cauzale dintre acțiunile inculpatului și survenirea decesului acesteia, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind săvârșirea infracțiunii.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurent prescrisă la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2018, în cauza penală în privința lui *Coptu Vladimir xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **19 octombrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor